

Učiteljski Tovarš.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dné vsakega meseca, in veljá za celo leto 2 gold. 50 kr.
za pol leta 1 gold. 30 kr.

Tečaj IX. V Ljubljani 1. avgusta 1869.

List 15.

Prenapolnjene šolske sobe.

Šolska postava (§. 11.) določuje: Število učiteljev pri vsaki šoli se ravna po številu učencev. Če je v šoli 80 učencev, naj se postavi še en učitelj, in če to število priraste do 160, naj se postavijo trije učitelji, in po tem merilu naj se ravna dalje. Enako bi se bilo moralo ravnati tudi po dosedanji šolski postavi, toda šolske sobe so bile in so še sedaj tu pa tam tako prenapolnjene, da se učenci in učitelji eden drugega ne vidijo in ne slišijo. Posebno v prvih razredih so šolske sobe prenapolnjene, tako da ima en sam učitelj po 120 do 130 in še več učencev. Upamo, da se bode sedaj ta velika napaka pri ljudski šol i sploh odpravila, ker prenapolnjene šolske sobe so posebno manjšim učencem zelo zelo škodljive. Skušeni učitelji sploh terdijo, da prva izreja v nežni mladosti je naj važniša, ktera pa se v prenapolnjeni sobi ne more dobro izverševati. Množica učencev se težko krotí, in če se krotí, je treba naj večkrat sile; „sila pa ni mila“, posebno pri naj manjših učencih ne. Od malih učencev, ki so pravo živo srebro, se ne more tirjati, da bi sedeli, kakor bi bili pribiti, in to pa mora biti v prenapolnjeni sobi, ako učitelj hoče kaj storiti. Mali učenec se mora koj prve dni, ko pride v šolo, nekako privezati na šolo in učitelja, in to se le more zgoditi, če učitelj večkrat posamesne učence praša in kramljá z njimi. Učenec, ki ga učitelj po več dni ali celó en teden ali še dalje ne pokliče in ne praša, nekako omerzne in ne veseli ga šola in tudi ne šolski nauki. „Čemu bi se učil, sej me ne bodo prašali?“ odgovori tak učenec staršem, ki ga domá priganjajo, da naj šolske nauke ponavlja itd. Starši priporočajo svoje ljubčke,

da naj jih učitelj večkrat v šoli praša, toda navadno jim učitelj odgovori: „Kaj menite, da imam samo vašega otroka v šoli!“ Po tem takem tudi starši zgubé veselje do šole in učitelja, in šola jim je navadna ali še celo nepotrebna naprava v sreaji. V prenapolnjenih šolskih sobah se tudi lahko primeri, da se učitelj raji in prepogosto ozira le na boljše učence, in srednji ali slabši pa mu zaostajajo. Ako ima učitelj preveč učencev v eni sobi, tudi ne more vseh previditi, posebno pa še takrat ne, če dobro ne vidi. Zanimarjeni učenci kmali zgubé pot, po kateri gredo do pravega namena k vednostim, in potem zgubé tudi veselje, včasí celó za ves čas svoje drage mladosti. V šoli, kjer ni preveč učencev, so učitelj in učenci eden drugemu bližji in eden z drugim bolj prijazni ter eden drugemu bolj zaupajo, in sploh se tu šolska izreja nekako bolj vjema z domačo, ter na vse strani mnogo in bolj koristi.

V prenapolnjeni šoli se malopridni učenci učitelju tako skrivajo, da jih dolgo ne zapazi, ter svoje malopridnosti širijo po šoli med součenci.

Poglejmo pa sedaj drugo stran v prenapolnjeni šolski sobi! Poglejmo uboge učence, kako sedé v klopih, kakor zabasani škopnjiki v svislih! Ako je pretesno sedenje že samo po sebi mlademu zdravju škodljivo, škoduje to učencem še posebno pri pisanji sploh pri vsem učenju, kjer učitelj ne sliši drugega, kakor tožbe, da učenec svojega soseda moti in ga nadlegova. Lahko bi se navedelo na cente takih in enakih razlogov, ki kažejo, kako škodljive za splošno šolsko izrejo in za spešno poučevanje so prenapolnjene šolske sobe; toda vsak, kdor količkaj prevdarja šolo in njeni blagi namen, jih sam lahko vidi in mora z naj boljšimi šolskimi možmi potegniti in priterditi, da prenapolnjene šolske sobe za sedanji šolski napredek ne veljajo. Naj bi torej vsi srenjski in drugi šolski predniki to reč naj pred pregledovali in po potrebi pomagali!

A. P.

Napčna odreja otrok. *)

Napčna odreja otrok se po pravici imenuje poglavitni vzrok mnogoterih in neštevilnih hudodelstev po širokem svetu! Ne more se vsem, kateri se z odrejo otrok pečajo, dosti skrbnosti in modrosti priporočiti!

*) Iz „Letnega sporočila“ mestne glavne šole pri sv. Jakobu v Ljubljani. Vredn.